

Justis- og beredskapsdepartementet, postmottak@jd.dep.no

NOU 2013:9 Ett politi - rustet til å møte fremtidens utfordringer - høringsuttalelse fra Fylkesmannen i Vest-Agder

Fylkesmannen i Vest-Agder viser til brev fra Justis- og beredskapsdepartementet datert 21. juni 2013, hvor adressatene gis anledning til å gi høringsuttalelse om NOU 2013:9 Ett politi – rustet til å møte fremtidens utfordringer.

Fylkesmannen har tilsyns-, veilednings- og pådriveroppgaver på en rekke områder, herunder blant annet helse og omsorg, barnevern og samfunnsikkerhet og beredskap. Innen sistnevnte er Fylkesmannen tildelt en regional samordningsrolle og er dermed en sentral beredskapsaktør. Vårt samarbeide med politiet er regulert i en avtale med Agder politidistrikt. Fylkesmannen har også en sentral rolle i oppfølging av kommunenes beredskapsarbeid gjennom tilsyn og øvelser. Våre kommentarer er gitt på denne bakgrunnen.

Vi ønsker innledningsvis å gi utvalget som har utarbeidet NOU 2013:9 honnør for en meget grundig utredning. Det er gjort en gjennomgripende og grundig vurdering av tilstanden og utfordringene i politietaten og dette gir høy tillit til de anbefalingene som utvalget har gitt. Det er også en styrke for rapporten at oppgaveporteføljen er det første som vurderes. Det gir et signal om at det er oppgavene som bør dimensjonere ressurser og organisering.

Fylkesmannen registrerer utvalgets forslag om en sterk reduksjon av antall tjenestesteder for det lokale politiet. Vi minner i denne sammenhengen om den viktige rollen politiet spiller for den kommunale beredskapen, både i den daglige kontakten med de kommunale etatene og i det bidraget politiet gir til kommunenes arbeid med risiko- og sårbarhetsanalyser og beredskapsplanverk. Det er viktig at denne rollen opprettholdes dersom antall tjenestesteder reduseres. Forskrift om kommunal beredskapsplikt pålegger kommunene å samordne risiko- og sårbarhetsanalyser og beredskapsplanverk med eksterne aktører, herunder politiet. Sett fra Fylkesmannens side er det viktigste at politiet setter av tilstrekkelige ressurser til samarbeidet med kommunene om beredskapsarbeidet, ikke organiseringen av politidistriktene.

Rapporten har fokus på politiets oppgaver og organisering, men berører i liten grad forholdet til andre sentrale beredskapsaktører. Politiet har en sentral og tidvis ledende rolle i håndteringen av større, samfunnskritiske hendelser som også involverer kommuner og andre regionale etater. Dette synes ikke å inngå som en del av grunnlaget for vurderingen av oppgaver og organisering. Vi er innforstått med at dette er en bevisst avgrensning, men mener utredningen ville tjent på å favne også disse oppgavene. En tilfredsstillende ivaretagelse av den viktige beredskapsrollen krever oppbygging og vedlikehold av nettverk på regionalt nivå, samordnet planverk og øving med andre etater. Dette krever ressurser og burde vært behandlet grundigere i rapporten.

Dersom utvalgets forslag til struktur opprettholdes som foreslått, vil det innebære at hvert politidistrikt vil omfatte flere fylkesmannsembeter. Ved øvelser eller kriser/katastrofer som berører flere fylker, vil

politiet måtte sette av ressurser til å delta i flere fylkesberedskapsråd parallelt. Fylkesmannens samordningsansvar vil også bli komplisert. Fra et rent organisatorisk synspunkt synes derfor fylkesmodellen beredskapsmessig å være den beste. Det gjelder både i forhold til utvalgets forslag om 6 distrikter og dagens ordning med 27. Fylkesmannen i Vest-Agder erkjenner imidlertid at politiet vil få bedre beredskap og økt evne til kraftsamling lokalt ved å etablere større distrikter enn de eksisterende. Det lokale politiets forutsetninger for å kunne håndtere flere oppdrag parallelt vil også styrkes gjennom større distrikter. Mulighetene til å disponere tilstrekkelige ressurser vil særlig kunne være avgjørende ved større ulykker og i krisesituasjoner. Når det gjelder redningstjenesten bør disse hensyn veie tyngre enn de organisatoriske. Totalt sett støtter derfor Fylkesmannen i Vest-Agder en kraftsamling i politiet i form av større distrikter og mener at det kan finnes ordninger hvor fylkesmennes samordningsrolle ivaretas på en god måte, for eksempel ved at det fra sentralt hold ved behov for samordning over flere fylker utpekes én fylkesmann til å ivareta samordningsrollen.

Når det gjelder behovet for spesialkompetanse i politiet, støtter vi utvalgets vurderinger rundt dette og vil særlig peke på behovet for kompetanse innen miljøkriminalitet som et meget viktig felt.

I forhold til politiets tilleggsoppgaver vil Fylkesmannen i Vest-Agder henvise til NOU 2010:5 Drap i Norge, kapittel 12, som omhandler samarbeid mellom politiet og helsetjenesten om personer med psykiske lidelser. I forbindelse med dette utvalgsarbeidet ble det foretatt en undersøkelse som viser at omfanget av politioppdrag relatert til psykiske lidelser er betydelig, jfr. vedlegg 6. Politidistriktenes og særorganenes aktivitet vedrørende «psykiatri» ble også kartlagt, jfr. vedlegg 7. Det fremgår klart av NOU 2010:5 at omfanget av politiets bistand er omfattende og ressurskrevende. Utvalget slår fast hovedregelen om at helsepersonell alltid bør møte og vurdere ustabile psykiske personer, men at politiets bistand må sikres ved behov. Fylkesmannen peker på at dette krever at ressurser stilles til rådighet. I den forbindelsen er det dessuten viktig å ha etablert gode samarbeidsrutiner mellom helsevesenet og politiet. Det vises til NOU 2010:5 for detaljer. I forhold til dette ønsker fylkesmannen i Vest-Agder å peke på at det også må tilføres økte ressurser til helsetjenesten når det gjelder transport av psykisk syke og overstadig berusede personer.

Med hilsen

Ann-Kristin Olsen

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift.

Kopi til:
Agder politidistrikt Postboks 514 Lundsiden 4605 KRISTIANSAND S

Intern kopi:
Fylkeslege Kristian Hagestad
Fung. avd.dir. Britt Møll Abrahamsen